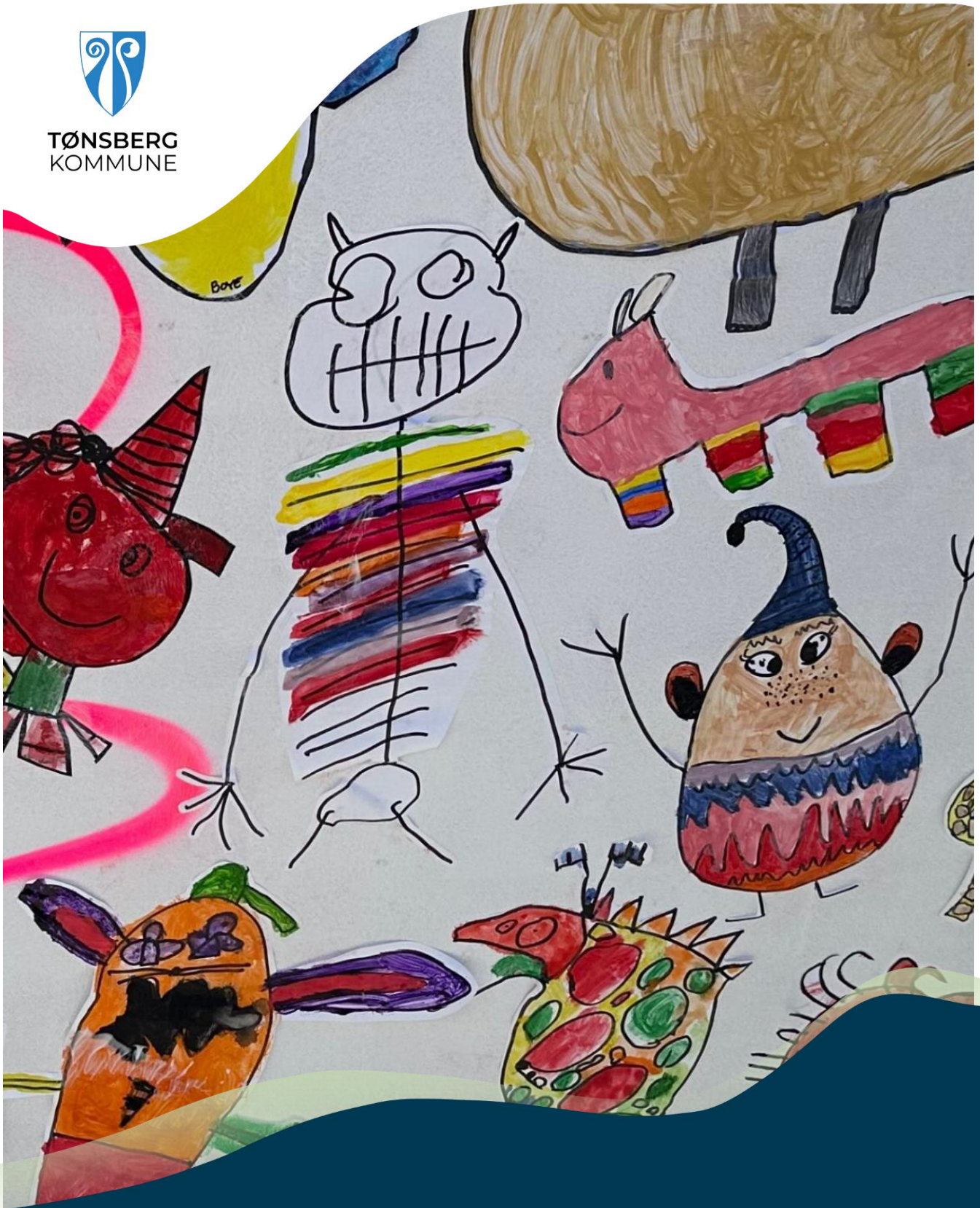

TØNSBERG
KOMMUNE

Årsplan 2025/2031
Gjelder barnehageåret 2026/2027

Ekely barnehage

Tønsberg kommune

Forord

«Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.»

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Årsplan for de kommunale barnehagene i Tønsberg bygger på FN's Barnekonvensjon, Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Det forutsettes at ansatte er kjent med innholdet i disse dokumentene. Videre bygger årsplanene våre på kommuneplanens handlingsdel og virksomhetens felles utviklingsområder og satsinger. Årsplanen revideres årlig og skal hvert år fastsettes i Samarbeidsutvalget før den trer i kraft.

Alle kommunale barnehager i Tønsberg har en felles mal for sin årsplan. Denne skal sikre at alle relevante og felles områder er omtalt, men årsplanen skal først og fremst beskrive den enkelte barnehages arbeid og prioriteringer. Prioriteringer hos den enkelte barnehage kan se ulike ut, og skal si noe om hvilken retning barnehagen strekker seg mot i perioden. Virksomhet barnehager består av 27 barnehager, som både vil ha mange likheter, men også være forskjellige.

Mer kortsiktige og detaljerte planer og vurderinger er også en del av årsplanverket til barnehagen og sendes fortløpende ut til foreldre via kommunikasjonsplattformen «Visma Min barnehage».

Tønsberg kommune benytter internkontrollsystemet Compilo, og her finnes virksomhetens felles prosedyrer og rutinebeskrivelser, samt avvikssystem.

Det finnes øvrig aktuell informasjon på www.tonsberg.kommune.no under fanen «Barnehage».

1. Barnehagens pedagogiske utgangspunkt

1.1: Barnehagens pedagogiske plattform/pedagogiske grunnsyn

Vårt grunnleggende menneskesyn og våre verdier i Ekely barnehage, skal være forankringen og kompasset i det vi gjør og hvordan vi er. Dette skal komme til syne i møte med barn, foreldre, kollegaer og andre vi samarbeider med i Ekely barnehage. Vi skal møte andre med likeverd og respekt, med en tro på menneskets evne og mulighet til å lykkes, til å mestre, og til å utvikle seg. Vår evne til å møte andre med toleranse, med utviklingsstøttene kommunikasjon og med god relasjonskompetanse, vil være avgjørende for at vi skal lykkes i dette arbeidet. Vår prioritering i arbeidet for denne perioden, er å jobbe for at alle ansatte jobber med å utvikle sin egen relasjonskompetanse og evne til mentalisering. Som ansatt i barnehage er vi pålagt arbeid med selvutvikling og vi vil alltid måtte strekke oss etter 'å se oss selv utenifra' og 'forstå den andre innenfra.' Vår pedagogiske plattform er bygget på FNs barnekonvensjon, rammeplanen og barnehageloven, og lyder som følgende: *"En psykisk helsefremmende barnehage fordrer et inkluderende fellesskap der alle opplever at det er bra jeg er meg, og du er deg, vi kan tenke selv og tenke sammen. Det spiller en rolle om jeg kommer eller ei, jeg har en plass som betyr noe, jeg er noe verdt, i meg selv og som en del av fellesskapet. Jeg utvikler meg og lærer om meg selv i møte med andre mennesker og får en "trygg stolpe" inni meg som gjør at jeg står støtt gjennom det livet vil bringe med seg av utfordringer og gleder. I Ekely prioriterer vi leken som en verdi i seg selv her og nå, og i et fremtidsperspektiv. Spørsmål vi stiller oss i dette arbeidet er; Hvorfor gjør vi som vi gjør? Hvordan påvirker våre valg om vi hemmer eller fremmer et inkluderende fellesskap, barns medvirkningsrett og barns lekende vesen? Hvordan skape et sted der vi får vokse, dannes og være homo ludens` - det lekende menneske?"*

Grunnlaget for et godt liv bygges i barns første leveår. Barndommen har en egenverdi i et her- og nå perspektiv, og samtidig viktig i et fremtidsperspektiv. Årsplanen må inneholde flere perspektiver samtidig. Den er en viktig plan for arbeidet i barnehagen her og nå, men også for et langsiktig perspektiv. Et eksempel på her og nå perspektiv, er barndommen som egenverdi, og lekes plass og betydning i barns liv. Barndommens

egenverdi skal ivaretas i barnehagen. Leken er barns viktigste samspillsarena og deres naturlige måte å være i verden på. Å leke gir mening for barn. Vi anerkjenner lekens betydning i barns liv, og legger til rette for meningsfulle og inkluderende felleskap for alle barn. I møte med barns lek og samspill, skal personalet være tilgjengelige og respondere på barns innspill. Personalet skal være deltagende og støttende i barns samspill og lek. Personalet skal by på seg selv, gi impulser og næring til barns lek og uttrykke fryd over det vi er sammen om i hverdagen. Personalet skal undre seg og stimulere barns nysgjerrighet og vitebegjær. De skal tilrettelegge for lek og læring gjennom et helhetlig læringssyn. Personalets arbeid med faglig og personlig utvikling, er avgjørende for å lykkes. Ved å anvende barnehagefaglig perspektiver som verktøy, i arbeidet med å utvikle den pedagogiske praksisen, kan personalet strekke seg mot dette. «Learning by doing and reflection».

Et viktig langsiktig perspektiv er barnehagens rolle og betydning, for arbeidet med tidlig innsats og sosial utjevning. I Ekely barnehage jobber vi aktivt i personalet med å øke personalets kompetanse, i forebyggende arbeid. Barnehagen er en viktig arena for at barna utvikler verdier og holdninger, som er nødvendige for deltakelse i samfunnet. I barnehagens rammeplan, står det: "Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse" (KD, 2017; s. 7). I Ekely, har vi ansatte som har kunnskap om ulike beskyttelsesfaktorer for barn, om utviklingsstøttene kommunikasjon og god relasjonskompetanse. Et sentralt mål for barnehagen er å gi barn et tilrettelagt tilbud, et tilbud som skal planlegges og vurderes, som er begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

1.2: Barnehagens satsningsområde/prosjekt

Målet med årsplanen vår, er å vise hvordan Ekely barnehage jobber med implementering av barns rettigheter (FNs Barnekonvensjon, 1989), Lov om barnehager (Barnehageloven 2005), Rammeplanen for barnehager (Kunnskapsdepartementet, 2017), samt andre styringsdokumenter. I tillegg er den et arbeidsredskap for personalet. Tønsberg kommune har utarbeidet satsningsområder i sin kommuneplan, som er et styringsdokument for kommunen ().

Vi i Ekely barnehage jobber for å skape et inkluderende fellesskap i praksis. De ansatte er vår viktigste ressurs i dette arbeidet, og vi i Ekely har en personalgruppe som jobber aktivt med faglig og personlig utvikling.

Barnehagens satsningsområde:

Inkluderende fellesskap:

Vi vil i denne årsplanperioden ha særlig fokus på hvordan vi er – og hvordan vi samskaper en inkluderende barnehage for alle barn. Hvordan jobber vi for å inkludere det spesialpedagogiske arbeidet som en del av det allmenpedagogiske tilbudet, til det beste for alle barn. Det er en viktig del av vårt grunnsyn. Barn som trenger ekstra støtte i sin utvikling skal få den tilretteleggingen, veiledningen og støtten barnet trenger som en del av det fellesskapet barnet er en del av, så langt det er hensiktsmessig og til barnets beste. Personalets kompetanse er viktig for kvaliteten på arbeidet, derfor jobber vi i Ekely kontinuerlig med å utvikle oss. Vi forstår at kunnskap, kompetanse og evne til refleksjon over våre egne valg og over egen praksis er viktige faktorer i arbeidet med å utvikle vårt pedagogiske arbeid. Vi vil jobbe med kompetanseutvikling knyttet til barns ulike funksjonsvariasjoner, og styrke vår kompetanse på ASK og annen særskilt kompetanse for barn med ulike funksjonsvariasjoner i samarbeid med PPT, Habiliteringstjenesten, Statsped, Glenne og andre instanser vi naturlig samarbeider med. Vi støtter oss til prinsippet om at det som er helt nødvendig for noen, er nyttig og godt for alle. Det gjelder for barnehagens fysiske miljø, barnehagens språkmiljø, for livsmestring og psykisk helse, og selvsagt for inkludering og verdighet for alle barn. Vi etterstreber å bruke ASK – tematavler, symboler, tegn og håndledning i språkarbeidet med alle barn. I lekemiljøene må det være tematavler tilgjengelige, og de ansatte må ha kunnskap om lek og lekens betydning for barns språkutvikling. Det må synes i praksis.

2. Barnehagens formål og innhold

2.1 Omsorg

Alle barn skal oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for gjennom barnehagedagen. I Ekely barnehage skal personalet legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, og arbeide for et

miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. Personalet i Ekely jobber aktivt med **“mentaliseringsbegrepet”**. Det innebærer å se seg selv utenfra, og den andre innenfra. Der er alltid den voksne som har ansvar for relasjonen, og det er sentralt at de ansatte har evnen til å mentalisere for å skape gode relasjoner og skape en trygg tilknytning med barna. Å mentalisere betyr å se seg selv utenfra, og den andre innenfra. De ansattes relasjonskompetanse er en kjernekompetanse, og noe man må inneha for å jobbe i Ekely barnehage. Kunnskap om tilknytningsteori gir personalet bedre forutsetninger for å forstå hva enkeltbarn trenger. Det er en beskyttelsesfaktor i barns liv, at vi som jobber i barnehagen har kunnskap om tilknytning. Personalets bevissthet om deres rolle som omsorgspersoner, vil påvirke barnas og foreldrenes opplevelse av tillit, empati, trygghet og tilhørighet i barnehagen. Dette kommer til syne gjennom at personalet:

- Personalet deler barnegruppa inn i mindre grupper store deler av dagen, og er aktivt til stede der barn er.
- Er rolige, sensitive og nysgjerrige, Undersøker, undrer seg, støtter, anerkjenner barn og bekrefter følelsen barn viser.
- Åpne, lyttende, reflekterte og pålogget
- Har fokus på inkluderende lekemiljøer og fellesskap, vennskap og relasjoner i våre planer og som mål for det pedagogiske innholdet
- Har et bevisst forhold til begrepene inkluderende fellesskap, forebyggende arbeid, innenforskap og bærekraft. Vi skal skape en rød tråd i det vi er sammen om hvor vi tar vare på menneske og miljøet her og nå og for fremtiden.
- Alle barn og voksne skal møtes med vennlighet, varme og smil. Det er i detaljene kvaliteten ligger.
- Har fokus på å finne de gode egenskapene hos hvert enkelt barn, og gi anerkjennelse og bekreftelse på disse. Gjennom bruk av mentalisering, kan de ansatte forstå betydningen av å se bakenfor barnets atferd. Barn gjør så godt de kan.
- Oppmuntrer barn til å uttrykke følelser ved å ta barnas følelsesuttrykk på alvor, og være gode rollemodeller slik at barna lærer å ta andres følelser på alvor.
- Gi trøst og oppmerksomhet til alle barn, også de som ikke krever det. Være nysgjerrige og være bevisst på at barn er budbringere.

- Verdsetter barns omsorgshandlinger mot hverandre og gir dette positiv oppmerksomhet.

TID ER VÅRT VIKTIGSTE MATERIALE

2.2 Lek

Ifølge FNs barnekonvensjon artikkel 31, (Barnekonvensjonen, 1989, art. 31), har barnet rett til hvile, fritid, lek, fritidsaktiviteter, kulturliv og kunstnerisk virksomhet.

Barnekonvensjonen definerer lek som enhver oppførsel, aktivitet eller prosess satt i gang, styrt og strukturert av barna selv og den finner sted når- og hvor mulighetene oppstår. Vi i Ekely anerkjenner lekens egenverdi som noe av det viktigste barn gjør i sine liv og gir barn mulighet til lek. Lek fremmer utviklingen av kreativitet, fantasi, selvtillit, selvfølelse, mestringstro, samt fysiske og sosiale, kognitive og emosjonelle styrker og ferdigheter. Lek er viktig for å fremme barns opplevelse av å høre til og for å oppleve vennskap. Fellesskapsfølelse, utvikle sosial kompetanse, inkludering, mestringsfølelse, læring, bearbeidelse av hendelser og utforskning.

Vi verdsetter leken, det kjennes igjen i hvordan vi organiserer og strukturerer det pedagogiske arbeidet og dagsrytmen. Vi tar hensyn til barns rettigheter og fremmer inkluderende barnehagemiljøer. Det viktigste for oss er at barn opplever trivsel og tilhørighet i barnehagens fellesskap. Vi anerkjenner leken som betydningsfull for barns liv. Vi støtter barns rett til å gi uttrykk for sine meninger og bidrag inn i felleskapet, og vil i det ivareta barns autonomi. Barn har rett til å tenke selv og tenke sammen, til å sette i gang, styre og strukturere leken sin selv. Leken er ikke alltid like lett å mestre og forstå. Her trengs det voksne som er sufflører i leken, som triangulerer og setter ord på det som skjer i møte med materialer og i samspillet med andre barn. Lek er også forebyggende og fungerer som beskyttelsesfaktor. I leken finner barn tid og rom, til å lage fantasiverdener og til å innta roller. Lek gir mestring og kan være med på å gi lykke og glede. Lek er helsefremmende, et fristed for barn, lek er rom for å uttrykke følelser og erfaringer, i leken kan man være i en annen verden og være i gode relasjoner med andre.

I Ekely barnehage skal vi ha lekekloke ansatte. Det vil si at de med kroppene sine er fysisk og psykisk til stede, responderende og tilgjengelige støttespillere for barn i leken og det de er opptatt av og foretar seg. De ansatte kan være støttende medspillere i lek uten å ta hovedrollen. Hjelp til med å sette i gang, videreføre leken, og legge til rette med gode, inspirerende lekemiljøer og møteplasser. Gjennom å tilby variert lekemateriell, en blanding av definert og udefinert lekemateriell, gir de ansatte barn mulighet til å ta i bruk lekemateriellet slik de selv ønsker. Når vi ser barn strever i samspill og i lek, vil vi alltid se på systemet rundt barnet. Hva gjør vi som er bra og hva vi kan vi gjøre annerledes for å støtte barnet til en best mulig utvikling og trivsel?

Vi observerer hverandre, gir tilbakemeldinger og skriver praksisfortellinger. Og når vi ikke når frem med tiltak, ber vi om veiledning fra andre instanser som f.eks. PPT eller i drøftinger i ressursteam. Barnekonvensjonens paragraf 3 «Barns beste» vil være styrende for alle etiske refleksjoner og vurderinger vi gjør, og vil hjelpe oss når valg skal tas. Ser vi at barn strever så vil vi alltid ha tett dialog med foreldre/foresatte og med ledelsen i barnehagen.

De ansatte må være aktive og tilstedeværende i barns lek og hverdag for å forebygge, oppdage, veilede og hindre at barn utestenges fra fellesskapet. I barnehagens møter vil refleksjon rundt praksisfortellinger om lek ha stor plass, og jobbes med systematisk gjennom hele året. Felles forståelse, teori og språk om lek og inkluderende fellesskap, samt personalets betydning for barns opplevelse av trygghet og tilhørighet, skal prioriteres.

Lek er morsomt, spennende, men også skummelt! Lek kan være inkluderende, men også ekskluderende og derfor er voksnes deltakelse i lek så viktig. Ansatte må vite hva som foregår og ikke anta. Vi må kjenne til vår plikt til å handle når vi ser at barn opplever utenforskap, krenkelser og deres rett til et trygt og godt barnehagemiljø trues. Voksne setter spor - det er de voksne det kommer an på! Barns trygghet og trivsel er alltid de voksnes ansvar! I Ekely barnehage bruker vi nærområdet og uteområdet til lek og felles opplevelser. Vi vet det er psykisk helsefremmende for barn å tilbringe store deler av dagen sin ute- så la oss gjøre det! Vi har en lavvo i nærmiljøet, og mange muligheter til

utflukter både her i nærheten og i Tønsberg og Stokke/Sandefjord som vi benytter oss av.

Lekens plass i barnehagen blir synlig gjennom:

- Dokumentasjon, pedagogisk dokumentasjon og informasjon der vi setter ord på betydningen av hvorfor vi gjør som vi gjør.
- Lekemiljø både ute og inne som inviterer til lek, gjennom lekekloke voksne og materialer som gir næring til lekens verden.
- Rommene som legger til rette for god balanse mellom lek, aktivitet og hvile.
- Dagsplaner som gir minst mulig brudd fra lek. Aktiviteter planlegges ut fra barns interesser og behov.
- Felles opplevelser som gir barn inntrykk og impulser til deres lek, til barnas uttrykk og felles fortellinger som gir mening og glede.
- De ansatte er til stede og nær barna i deres lek, og kan fungere som hjelpere, deltakere eller sufflører i barns lek.
- Prosjektarbeid som arbeidsmåte, der målet er å bygge et godt, trygt og inkluderende felleskap og gi næring til leken.

Astrid Lindgren var en dame forut for sin tid og vi syntes hun var klok når hun sa:

«Jeg skulle ønske dagens barn lekte mer enn de gjør.

For den som leker som liten får en rikdom inni seg som man kan øse av hele livet. Man

bygger opp en varm, hyggelig verden inni seg.

En verden som gir styrke, om livet blir vanskelig.

Et sted man kan ty til i motgang og sorg.»

2.3 Danning

Personalet i barnehagen skal legge til rette for at samhold og solidaritet fremmes, bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Bærekraft

i barnehagen handler også om hvordan vi jobber med barns deltakelse og innflytelse, som kan leses under kapittelet om barns medvirkning i rammeplanen (KD, 2017). Barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn. Dette innebærer at barnehagen skal bidra til at barna gis mulighet til å uttrykke sin egen mening, barn skal oppleve tilhørighet, medvirkning, autonomi og inkludering i et fellesskap. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal personalet i samarbeid med barna og foreldre bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer og utvikling av egen hverdag i barnehagen. I Ekely barnehage forstår vi at lek er en naturlig arena for barns utvikling av disse ferdighetene, i tett samspill med ansatte som støtter, veileder og oppfordrer barn til å både dele tanker og egne meninger, og til å handle omsorgsfullt ovenfor hverandre.

Dette kommer til syne gjennom at personalet:

- Langsom pedagogikk – personalet tar seg tid til langsom pedagogikk ved at det å være til stede her og nå – er verdifullt.
- Legger til rette for åpne og undrende dialoger med barna, hvor man reflekterer sammen for å finne svar.
- Jobber kontinuerlig med hvordan vi opptrer overfor- og sammen med barn og stiller oss spørsmålet «hvem er jeg sammen med barn – og hvordan møter jeg barn?» «Ville barnet i meg likt å bli møtt av den voksne meg?»
- Snakke med barn og mindre til barn, for at de selv skal være deltakende i sin egen dannelsingsprosess. Øv opp vår hørestyrke.
- Legger til rette for at barn kan stille spørsmål til det som skjer, det du gjør og sånn du er. Danning skjer i møtene og der vi legger til rette for at barnet kan 'bryte inn'. Det vil si at barn tør å tenke selv, og tør å spørre. Personalet må gi barn muligheten til å gå inn i andres følelser og opplevelser. Det handler om å få lov til å være annerledes, og det er personalets ansvar at barn får lov til å være seg selv. Dette ønsker vi skal komme til syne i lek og aktivitet, samtaler og samspill, og det er de voksnes ansvar. Danning handler om demokrati, retten til å mene noe annet- til å utfordre anders mening. Tørre å si imot -og tenke selv, men også å respektere at andre mener noe annet og ta hensyn til det/ respektere det. Her er

det fint at 'jeg er meg' at 'du er deg', og at vi er annerledes og like, i vårt felles VI-FELLESKAP.

2.4 Læring

Ekely barnehage har et helhetlig læringssyn, og skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. Et helhetlig læringssyn innebærer at lek, omsorg, læring og danning ses i sammenheng. Lek og læring går hånd i hånd, men barn leker ikke for å lære. Leke - og læringsmiljøene må være i utvikling for å kunne imøtekomme barns lærelyst og utforskertrang. Barna i Ekely barnehage skal møte inspirerende lekemiljøer, med mangfoldige læringsmuligheter. Eksempelvis møter barna lekemiljøer, som det er gøy å leke med, samtidig som det utfordrer barnas utforskertrang og læringslyst. Mange erfaringer med ulike lekematerialer, gir barn mulighet til å utvikle evne til å tenke kreativt og løsningsorientert. Materiellet vi tilbyr kan brukes på ulike måter og hvordan det har transformerende egenskaper. Lek er en arena for utvikling og læring, på samme måte som læring foregår i alle situasjoner i barnehagen. Gjennom resonnering i lek og samspillsituasjoner, vekker vi barnas nysgjerrighet til å stille nye spørsmål. Barns nysgjerrighet henger tett sammen med barns lyst til å lære. Resonneringen motiverer til videre læring, utvider det abstrakte språket og åpner for andres perspektiv. Barn skal få bruke hele kroppen og alle sine sanser i sine læringsprosesser, som betyr at barnehagen må legge til rette for varierte måter å lære på. Dette kommer til syne gjennom at:

- Personalet støtter barnet til mestringsopplevelser.
- Barnas leke - og læringsmiljøer er fleksible og i stadig endring for å legge til rette for barns utforskertrang.
- Personalet setter ord på ulike følelsesuttrykk, og opptatt av å anerkjenne og støtte barnet i å forstå seg selv og egne følelser, og hvordan uttrykkene påvirker andre mennesker.
- Personalet er nysgjerrige på barnas interesser og gir det gyldighet og rom for lek, samtaler og medvirkning i egen hverdag.
- Personalet vekker nysgjerrighet hos barna gjennom å by på seg selv og gi impulser.

- Personalet lar undringen og fordybningen ha verdi i seg selv.
- Personalet stiller åpne og undrende spørsmål.
- Møte barn på en måte som formidler respekt og aksept, tillit og tiltro.
- Anerkjenne det som foregår mellom barna som viktige bidrag i barnehagemiljøet. Synet på barn og barndom vil ha konsekvenser for hvordan personalet forstår barns medvirkning og læring. Å forstå barns ulike uttrykk er av stor betydning.
- I Ekely skal vi skape et berikende språkmiljø der voksne bruker språket bevisst i konteksten barnet er i, og som gir mening for barnet. Ansatte som setter ord på, prøver å forstå når barnet uttrykker sine følelser og behov, støtter og sufflerer med språket i leken og støtter med ASK, gjennom bilder og tegn støtte.
- Bøkenes tilstedeværelse er en viktig del av språkmiljøets i hverdagen, og som rammeplanen sier så vil det daglig bli lagt til rette for høytlesning for alle barn.

3. Medvirkning:

Å medvirke i vår barnehage innebærer en rett til å bli hørt og barns innspill vurdert, før beslutninger tas på vegne av-, og for barn. Det skal være mulig å si sin mening og blir hørt. Barn er budbringere, med det mener vi at det ikke er kun gjennom det verbale barn medvirker og sier sin mening. Barn er budbringere gjennom sine følelsesuttrykk, gjennom kroppsspråket sitt og hvordan vi ser de i samspill og lek i barnehagen. Barn som budbringere skal lyttes til og vurderingene tar vi med oss og de vil medvirke til organisering, planer og pedagogisk praksis i Ekely.

3.1 Barns medvirkning:

Rammeplanen for barnehager (KD, 2017, s. 27), viser til barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. nr. 1. Dette kapitlet i rammeplanen beskriver hvordan barnehagen skal arbeide med barns rett til medvirkning, som at barna skal jevnlig få muligheten til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens innhold. I Ekely barnehage er det viktig for oss at alle barn skal kunne oppleve demokratisk deltagelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av

kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter. FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1, gir barn rett til å uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Dette innebærer at de ansatte må være bevisste på og ha kunnskap om barns ulike uttrykksformer. Barnas ulike uttrykksformer er en sentral del av barns rett til medvirkning. Det innebærer at ansatte må ha kunnskap om barnas utvikling og hvordan vi kan legge til rette for at barnas ulike uttrykksformer kan komme til uttrykk. Barnehagens språkmiljø skal inneholde ulike tilnærminger til barns rett til å uttrykke seg og til å ha et språk. Barns rett til medvirkning innebærer et syn på barn som viktige bidragsytere, til barnehagens innhold. For at barn skal oppleve å høre til, og at deres behov og ønsker er viktige, må de ansatte både etterspørre, gi rom for, og prioritere barns ulike uttrykksformer og deltakelse i barnehagens innhold. Barns deltakelse og innflytelse er en del av et langsiktig og bærekraftig perspektiv, og i barnehagen legges grunnlaget for hvordan barn utvikler evnen til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet (KD, 2017, s. 10).

For oss vil barns rett til medvirkning ivaretas gjennom blant annet at:

- Gjennom prosjektarbeid som arbeidsmåte legger vi til rette for at barn får både inntrykk og uttrykk, som er sentralt i prinsippet for barns medvirkning.
- Voksne er deltakende i lek sammen med barna, og hele tiden jobber for å oppnå likeverd og fellesskap i den pedagogiske praksis.
- Gjennom systematisk arbeid med praksisfortellinger hvor personalet skriver ned og reflekterer rundt disse ukentlig, vil barns ulike språk og uttrykk komme fram. Dette kan igjen tas med tilbake til barnegruppene og inn i videre planarbeid og evalueringsarbeid, og på denne måten blir også barns progresjon synliggjort.

3.2 Foreldres medvirkning:

Samarbeidet med foreldrene er avgjørende for å skape en god inkluderende barnehage for enkeltbarnet og for fellesskapet. Foreldre og personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Det er de ansatte som alltid har det profesjonelle ansvaret for relasjonen i foreldresamarbeidet. Det daglige samarbeidet mellom hjem og

barnehage må bygges på gjensidig åpenhet og tillit. For at samarbeidet skal kunne fungere, er det viktig at både foreldre og personalet har en god dialog der begge parter kan ta opp situasjoner som oppstår rundt barna. Personalet har ansvar for å gi foreldrene nødvendig informasjon om - og begrunnelse for barnehagens virksomhet, og invitere foreldrene til medvirkning. Foreldrene sikres medvirkning i barnehagen blant annet gjennom deltakelse i foreldreråd og samarbeidsutvalg. Foreldre skal bli lyttet til, og det som blir sagt blir vurdert når valg skal tas på vegne av enkeltbarn og gruppe. Personalet har ansvaret for å gi en profesjonell og faglig forankring til valg som tas i barnehagen. Informasjon blir delt i Visma - appen, samt e-post som sendes ut. Den daglige dialogen når barnet kommer og blir hentet, er også viktig for samarbeidet mellom hjem og barnehage. I samarbeid med foreldre og for å sikre foreldremedvirkning vektlegger vi:

- Å gi kjennskap til det pedagogiske innholdet gjennom planer og dialog om dagen i dag, dokumentasjon og muntlige tilbakemeldinger.
- "Visma - dagbok"
- Oppfordre til å medvirke gjennom FAU og Samarbeidsutvalget, i tillegg til å oppmuntre foreldre til å spørre om de lurer på noe.
- Vi setter av tid til 2 foreldresamtaler pr år.
- Dersom foreldre/ foresatte eller barnehage ønsker samtaler utenom oppsatt tid avtales det med pedagogiske ledere og - eller styrer.
- Vi markerer ulike høytider og synliggjøres gjennom dokumentasjon. Mangfold verdsettes som en berikelse.

4. Vurdering

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Denne planleggingen baseres på kunnskap om barns trivsel og utvikling gjennom observasjon, dokumentasjon, refleksjon og systematisk vurdering. I Ekely barnehage jobber vi aktivt med å vurdere egen praksis, gjennom refleksjoner og samtaler der hele personalgruppen er involvert. Refleksjonene kan inneholde diskusjoner om

barnehagens formål og innhold, eller etiske problemstillinger personalet kan møte. Disse felles refleksjonene skal gi personalet et utgangspunkt for videre planlegging av det pedagogiske arbeidet i barnehagen, og planleggingen skal bygge på kunnskap om barns trivsel og utvikling.

I Ekely barnehage bruker vi praksisfortellinger til å vurdere egen praksis. Vi er kjent med begrepet «Mind the GAP» - vi spør oss; «viser vår væremåte at vi gjør det vi sier vi skal gjøre?» I tillegg til egne praksisfortellinger bruker vi refleksjonsspørsmålene knyttet til «Barn er budringer» boka, som støtter oss i utviklingen av å fremme en psykisk helsefremmende barnehage, og vurdere egen praksis.

Vi evaluerer arrangementer og andre pedagogiske planer, verktøyet vi bruker er prosessorienterte planer underveis og i etterkant, og gjør endringer der vi ser det er behov for det. Vi vil alltid være i utvikling. I det spesialpedagogiske arbeidet benyttes først og fremst IUP (individuell utviklingsplan).

Vi gjør risikovurderinger av barnehagens drift gjennom ROS analyser og rutinesjekker i hverdagen.

5. Overganger

5.1 Hjem – barnehage

I løpet av livet vil vi oppleve mange overganger og for barn er overgangen fra hjem til barnehage en av de største. Vi har derfor stort fokus på at denne tilknytningsperioden og starten på noe nytt, skal være god for barn og foreldre. Det er viktig at vi anerkjenner betydningen av å skape gode sammenhenger og forberedelse til overgangene.

Erfaringene barna får tidlig i livet vil de ta med seg i møter med nye overganger senere i livet. Vi vet også at barns hjerner utvikles mye i de første leveår, og at gode overganger og oppstarter er viktig for trygg og god tilknytning. Samarbeid med foreldre/ foresatte til barns beste er viktig i oppstart og overganger. Vi skal alle ha kunnskap om viktigheten av trygg tilknytning og trygghetssirkelen brukes aktivt i arbeidet med å få gode oppstarter og overganger. Vi har ansvar for å dele rutinene om gode overganger med

foreldre, og involvere de. Dette er blant annet tema i foreldremøter, oppstartsamtaler og treff i barnehagen og på skolen. Det er et tett samarbeid mellom instansene i Tønsberg kommune. Vi følger Tønsberg kommune sin veileder om samarbeid og sammenheng mellom hjem – og barnehage.

https://www.tonsberg.kommune.no/_f/p1/i93f998ef-45ad-459a-9813-4eef154cbb6b/o-s-s-hjem-barnehage-2021-2022.pdf

5.2 Barnehage – skole

Vi følger Tønsberg kommunes fellesrutine for Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.

https://www.tonsberg.kommune.no/_f/p1/i8da30539-230d-499b-a877-1a1184c61817/o-s-s-barnehage-skole-og-sfo-2021.pdf

5.3 Interne overganger

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. Vi starter tidlig med å etablere relasjoner. Alle barn får en tilvenningsperiode etter sommeren, foreldre og barn får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe/ rom. Når barn har interne overganger er det viktig at:

- Pedagogene har interne overføring samtaler, for at nytt personal skal få kunnskap om hva barnet trenger når det har behov for trøst, for å trives og få en trygg og god utvikling videre. Da spør vi oss hvordan barnets ulike følelsesuttrykk ser ut, hva som er barnets mestringsstrategier, barnets interesser, hva barnet trenger støtte til osv.
- Alle tidligere foreldresamtaler skal være skriftlige og ligge i arkivet, slik at viktig informasjon ikke blir uteglemt/ borte i skifter/ overganger.
- Bruke god tid, og starter gjerne med tilvenning til overgangen på våren når nye grupper er satt.

- Organisere tilvenning i små grupper
- Gjenta innhold og innføre gode rutiner
- Ha faste besøksdager på tvers av grupper
- Gå på turer sammen
- Bygge gode relasjoner, gjennom felleskap og opplevelser for både barn og voksne.
- Ivareta og verne om vennskspsrelasjoner.
- Ha tett samarbeid med foreldre for å trygge dem på interne overganger.
- På denne måten sikrer vi at barna blir godt kjent, og vi jobber for en trygg relasjon mellom barn og voksne innad i barnehagen.

TØNSBERG
KOMMUNE

Sammen skaper vi en **nytenkende,**
trygg og **bærekraftig** kommune

TØNSBERG
KOMMUNE

Tønsberg kommune

postmottak@tonsberg.kommune.no

Postboks 2410, 3110 Tønsberg

Telefon 33 40 60 00

www.tonsberg.kommune.no